

Lausunto

25.4.2024

**Lausunto Pelkosenniemen luonnonsuojeluyhdistyksen vastaselitykseen_lausuntopyyntö 11.4.2024_kh
25.4.2024**

Pelkosenniemen Luonnonsuojeluyhdistys ry:n nimissä on tehty Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen kunnallisvalitus maanvuokrasopimuksesta kiinteistöllä Pyhän jätevedenpuhdistamo 320-412-4-4 (Diaarinro1050/03.04.04.04.10/2023). Kunnanhallitus on antanut hallinto-oikeudelle lausunnon asiasta 17.8.2023 § 277. Kunnallisvalitus koskee kunnanhallituksen päätöstä 29.6.2023 § 255.

Pekka Nyman on antanut yhdistyksen hallituksen puolesta 7.12.2023 päivätyn vastaselityksen kunnan lausuntoon. Hallinto-oikeus on varannut kunnalle tilaisuuden lausua vastaselityksen ja sen liitteenä olevien asiakirjojen johdosta (lausuntopyyntö 11.4.2024). Määrääjäksi lausunnon antamiselle on sovittu 26.4.2024.

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan vastaselitykseen seuraavaa:

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan *viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Viranomaisen selvitysvelvollisuuden piiriin on katsottava kuuluvan myös sen selvittäminen, onko hakijan edustajalla puhevaltaa hakemuksen mukaisessa asiassa.*

Valittajaksi on ilmoitettu Pelkosenniemen luonnonsuojeluyhdistys ry. Valituksen on allekirjoittanut yhdistyksen puheenjohtaja Pekka Nyman yksin. Yhdistyksen sääntöjen mukaan puheenjohtajalla ei ole yksin toimivaltaa kirjoittaa yhdistyksen asiakirjoja. Yhdistys on edelleen yhdistysrekisterissä ja siten oikeushenkilö.

Pelkosenniemen kunta on jo aiemmin antamassaan lausunnossaan 17.8.2023 § 277 kiinnittänyt Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden huomion edellä olevaan toimivaltakysymykseen. Kunnan lausunnon liitteenä on hallinto-oikeudelle toimitettu Luonnonsuojeluyhdistyksen rahastonhoitajan tiedote, jossa kerrotaan, että yhdistys on vuosia ollut toimimattomassa tilassa eikä yhdistyksen hallituksessa eikä muissa kokouksissa kyseisiä muutoksenhakuja, jotka puheenjohtaja on laatinut ja allekirjoittanut, ole käsitelty.

Hallinto-oikeuden tietoon on myös saatettu Pelkosenniemen Luonnonsuojeluyhdistyksen 10.2.2024 päivätty toiminnantarkastajan toimintakertomus, joka liittyy asiaan: Poikkeamispäätös 583-403-0002-0295 / Lausunto Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle, diaarinumero 1049/03.04.04.04.16/2023 / Kunnan vastaselitys ja jatkotoimenpiteet (salassa pidettävä (JulkL 24.1 § 3)).

Pelkosenniemen Luonnonsuojeluyhdistyksen vastaselityksessä on merkille pantavaa, että valittaja ilmaisee useiden esittämiensä näkökohtien olevan kiistattomia, vaikka ne

saattavat hyvinkin olla tulkinnanvaraisia ja vaatia tarkempaa lainopillista perehtymistä tai jopa tuomioistuimen ratkaisua.

Vastaselityksessä moititaan kuntaa siitä, että valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanoon on ryhdytty ennen kuin päätös on saanut lainvoiman. Kuntalain § 143 mukaan *päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.*

Kuntaliiton Muutoksenhakuoppaan mukaan täytäntöönpanoon voidaan ryhtyä myös erittäin painavista syistä. Harkinnassa vertaillaan etuja ja haittoja sekä arvioidaan voisiko päätöksestä tehtävä valitus menestyä. Jos edut katsotaan selvästi haittoja suuremmiksi, päätös saatetaan panna täytäntöön, vaikka valitusprosessi olisi tulossa. Kunnassa on katsottu, että vuokrasopimuksen solmiminen kunnanhallituksen päätöksen nojalla on ollut perustua sekä vuokralaisen kokonaistilanne huomioon ottaen että päätöksenteossa ei ole katsottu olevan laillisuusvirheitä eikä valitus siten tule menestymään. Vuokrasopimuksen avulla on pyritty mahdollistamaan vuokralaiselle liiketoimintaedellytyksiä, joihin lukeutuu kyseisen maa-alueen vuokraaminen. Vuokrasopimukseen on lisätty maininta, että vuokralainen on tietoinen siitä, että sopimukseen liittyvästä kunnanhallituksen päätöksestä on valitettu. Vuokrasopimuksen täytäntöönpanoa arvioitaessa on annettu painoarvoa sille, ettei vuokrasopimus vielä sellaisenaan anna oikeutta alueen rakentamiselle, vaan vuokralaisen olisi tullut hankkia asianmukaiset viranomaisluvut toiminnalleen.

Muilta osin Luonnonsuojeluyhdistyksen vastaselityksessä ei ilmene valituksenalaisen maanvuokrasopimusta koskevan kunnanhallituksen päätöksen (29.6.2023 § 255) kannalta mitään sellaista, jota ei olisi huomioitu jo kunnan aiemmin antamassa lausunnossa (17.8.2023 § 277). Kunnanhallituksen päätöksen toimeenpanon jälkeiset tapahtumat kyseisellä maanvuokra-alueella ja niihin liittyvät muut viranomaistoimet eivät liity valituksenalaiseen päätökseen, joten hallinto-oikeuden tulee jättää ne tutkimatta.

Näin ollen Pelkosenniemen kunta pitää edelleen Pelkosenniemen Luonnonsuojeluyhdistyksen nimissä tehtyä kunnallisvalitusta ja vastaselitystä aiheettomana sekä valittajan toimivallan että valituksen perusteluiden näkökulmasta.

Lopuksi kunnanhallitus esittää Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle, että se hylkää valituksen ja määrää valittajan korvaamaan kunnan oikeudenkäyntikulut täysimääräisenä ja pitämään oikeudenkäyntikulunsa omana vahinkonaan Hallintoprosessilain 95 §:n mukaisesti.

Pelkosenniemellä 25.4.2024

Pelkosenniemen kunta
Kunnanhallitus